ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

पञ्चम काण्डे, सप्तमः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 1.1 dated September 30, 2022

- 1. This replaces the earlier version 1.0 dated December 31, 2021.
- 2. Corrections found and reported till September 15, 2022 are updated.
- 3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done whereever applicable.
- 4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated December 15, 2018
2nd	Version Number	0.0 dated May 31, 2019
3rd	Version Number	1.0 dated December 31, 2021

Table of Contents

5. कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः4
5.7 पञ्चम काण्डे सप्तमः प्रश्नः-उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणम् 4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

5.कृष्ण यजुर्वेदीय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

5.7 <u>पञ्चम काण्डे सप्तमः प्रश्नः</u> <u>उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणम्</u>

अनुष्टुभा चतुर्थीम् । अनुष्टुभेत्यनु – स्तुभा । चतुर्थीम् पङ्कत्या । पङ्कत्या पञ्चमीम् । पञ्चमीम् ँयथादेवतम् । यथादेवतमेव । यथादेवतमिति यथा – देवतम् । एवाग्निम् । अग्निम् चिनुते । चिनुते न । न देवताभ्यः । देवताभ्य आ । आ वृश्च्यते । वृश्च्यते वसीयान् । वसीयान् भवति । भवतीडायै । इडायै वै । वा एषा । एषा विभक्तिः । विभक्तिः पश्वः । विभक्तिरिति वि – भक्तिः । पश्व इडा । इडा पशुभिः । पशुभिरेनम् । पशुभिरिति पशु – भिः । एनम् चिनुते । 1 (50/56) TS 5.7.1.2 - Kramam चिनुते यः । यो वै । वै प्रजापतये । प्रजापतये प्रतिप्रोच्यं । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । प्रतिप्रोच्याग्निम् । प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्यं । अग्निम् चिनोति । चिनोति न । नार्तिम् । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छत्यश्रौ । अश्वाविभतः । अभितस्तिष्ठेताम् । तिष्ठेताम् कृष्णः । कृष्ण उत्तरतः । उत्तरतः श्वेतः । उत्तरत इत्युत् – तरतः । श्वेतो दक्षिणः । दक्षिणस्तौ । तावालभ्यं । आलभ्येष्टकाः । आलभ्येत्या – लभ्य । इष्टका उप । उप दद्ध्यात् । दद्ध्यादेतत् ।

एतद् वै । वै प्रजापतेः । प्रजापते रूपम् । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । रूपम् प्राजापत्यः । प्राजापत्योऽश्वः । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । अश्वः साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स – अक्षात् । एव प्रजापतये । प्रजापतये प्रतिप्रोच्ये । प्रजापतय इति प्रजा – पतये । प्रतिप्रोच्याग्निम् । प्रतिप्रोच्येति प्रति – प्रोच्यं । अग्निम् चिनोति । चिनोति न । नार्तिम् । आर्तिमा । आर्च्छति । ऋच्छत्येतत् । एतद् वै । वा अहः । अहो रूपम् । रूपम् ँयत् । यच्छ्वेतः । श्वेतोऽश्वः । अश्वो रात्रियै । रात्रियै कृष्णः । कृष्ण एतत् । एतदहः ( ) । अहो रूपम् । 2 (50/59) TS 5.7.1.3 - Kramam रूपम् ँयत् । यदिष्टकाः । इष्टका रात्रियै । रात्रियै पुरीषम् । प्रीषमिष्टकाः । इष्टका उपधास्यन्न् । उपधास्यञ्छ्वेतम् । उपधास्यन्नित्युप-धास्यन्न् । श्वेतमश्वम् । अश्वमि । अभि मृशेत् । मृशेत् पुरीषम् । पुरीषमुपधास्यत् । उपधास्यन् कृष्णम् । उपधास्यन्नित्युप-धास्यन् । कृष्णमहोरात्राभ्याम् । अहोरात्राभ्यामेव ।

अहोरात्राभ्यामित्यहः – रात्राभ्याम् । एवैनम् । एनम् चिनुते । चिनुते हिरण्यपात्रम् । हिरण्यपात्रम् मधीः । हिरण्यपात्रमिति हिरण्य-पात्रम् । मधोः पूर्णम् । पूर्णम् ददाति । ददाति मधव्यः । मधव्योऽसानि । असानीति । इति सौर्या । सौर्या चित्रवत्या । चित्रवत्याऽव । चित्रवत्येति चित्र – वत्या । अवेक्षते । ईक्षते चित्रम् । चित्रमेव । एव भवति । भवति मद्ध्यन्दिने । मद्ध्यन्दिनेऽश्वम् । अश्वमव । अव घ्रापयति । घ्रापयत्यसौ । असौ वै । वा आदित्यः । आदित्य इन्द्रः । इन्द्र एषः । एष प्रजापतिः । प्रजापतिः प्राजापत्यः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्राजापत्योऽश्वः । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । अश्वस्तम् । तमेव । एव साक्षात् । साक्षादृद्ध्नोति । साक्षादिति स – अक्षात् । ऋद्ध्नोतीत्यृद्ध्नोति ॥ 3 (48/56) (एन – मेतदह्रो – ऽष्टाचत्वारिङ्शच्च) (A1) TS 5.7.2.1 - Kramam त्वामंग्ने । अग्ने वृषभम् । वृषभम् चेकितानम् । चेकितानम् पुनः । पुनर् युवानम् । युवानम् जनयन्न् । जनयन्नुपागाम् । उपागामित्युप – आगाम् ॥ अस्थूरिणः । नो गार्.हंपत्यानि ।

गार्.हंपत्यानि सन्तु । गार्.हंपत्यानीति गार्.हं – पत्यानि । सन्तु तिग्मेन । तिग्मेन नः । नो ब्रह्मणा । ब्रह्मणा सम् । सर् शिशाधि । शिशाधीति शिशाधि ॥ पशवो वै । वा एते । एते यत् । यदिष्टकाः । इष्टकाश्चित्याञ्चित्याम् । चित्याञ्चित्यामृषभम् । चित्याञ्चित्यामिति चित्याम् – चित्याम् । ऋषभमुपं । उपं दधाति । दधाति मिथुनम् । मिथुनमेव । एवास्य । अस्य तत् । तद् यज्ञे । यज्ञे करोति । करोति प्रजननाय । प्रजननाय तस्मात् । प्रजननायेति प्र – जननाय । तस्माद् यूथेयूथे । यूथेयूथ ऋषभः । यूथेयूथ इति यूथे – यूथे । ऋषभ इत्यृषभः ॥ सम्वथ्सरस्य प्रतिमाम् । सम्वथ्सरस्येति सम् – वथ्सरस्य । प्रतिमाम् याम् । प्रतिमामिति प्रति – माम् । याम् त्वा । त्वा रात्रि । रात्र्युपासंते । उपासंत इत्युप – आसंते ॥ प्रजार् सुवीराम् । प्रजामिति प्र – जाम् । सुवीराम् कृत्वा । सुवीरामिति सु – वीराम् । कृत्वा विश्वम् । विश्वमायुः । आयुर् वि । व्यञ्जवत् । अञ्जवदित्यञ्जवत् ॥ प्राजापत्यामेताम् । प्राजापत्यामिति प्राजा – पत्याम् । 4 (50/59)

TS 5.7.2.2 - Kramam एतामुप । उप दधाति । दधातीयम् । इयम् ँवाव । वावैषा । एषैकाष्टका । एकाष्टका यत् । एकाष्टकेत्येक – अष्टका । यदेव । एवैकाष्टकायाम् । एकाष्टकायामन्नम् । एकाष्ट्रकायामित्येक – अष्टकायाम् । अन्नम् क्रियते । क्रियते तत् । तदेव । एवैतया । एतयाऽव । अव रुन्धे । रुन्ध एषा । एषा वै । वै प्रजापतेः । प्रजापतेः कामदुघा । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । कामदुघा तया । कामदुघेति काम – दुघा । तयैव । एव यजमानः । यजमानोऽमुष्मिन्न् । अमुष्मिन् ँलोके । लोकेऽग्निम् । अग्निम् दुहे । दुहे येन । येन देवाः । देवा ज्योतिषा । ज्योतिषोर्द्ध्वाः । ऊर्द्ध्वा उदायस् । उदायस्. येन । उदायसित्युत् – आयस् । येनादित्याः । आदित्या वसवः । वसवो येन । येन रुद्राः । रुद्रा इति रुद्राः ॥ येनाङ्गिरसः । अङ्गिरसो महिमानम् । महिमानमानशुः । आनशुस्तेन । तेनैतु । एतु यजमानः । यजमानः स्वस्ति ।

स्वस्तीति स्वस्ति ॥ सुर्वगाय वै । सुवर्गायेति सुवः – गाय ।

वा एषः । एष लोकायं । लोकायं चीयते । 5 (50/56)

TS 5.7.2.3 - Kramam

चीयते यत् । यदग्निः । अग्निर् येन । येन देवाः । देवा ज्योतिषा । ज्योतिषोर्द्ध्वाः । ऊर्द्ध्वा उदायस् । उदायन्निति । उदायन्नित्युत् – आयन्न् । इत्युख्यम् । उख्य ए सम् । समिन्धे । इन्ध इष्टकाः । इष्टका एव । एवैताः । एता उपं । उपं धत्ते । धत्ते वानस्पत्याः । वानस्पत्याः सुवर्गस्य । सुवर्गस्य लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्य समष्ट्यै । समष्ट्यै रातायुधाय । समष्ट्या इति सम् – अष्ट्यै । रातायुधाय रातवीर्याय । रातायुंधायेति रात – आयुधाय । रातवीर्याय रातोतये । रातवीर्यायेति शत-वीर्याय । शतोतयेऽभिमातिषाहें । शतोतय इति शत – ऊतये । अभिमातिषाह इत्यंभिमाति – साहें ॥ शतम् ँयः । यो नः । नः श्रारदः । शरदो अजीतान् । अजीतानिन्द्रः । इन्द्रो नेषत् । नेषदिते । अति दुरितानि । दुरितानि विश्वा । दुरितानीति दुः – इतानि । विश्वेति विश्वा ॥ ये चत्वारः । चत्वारः पथयः । पथयो देवयानाः । देवयाना अन्तरा । देवयाना इति देव – यानाः । अन्तरा द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी वियन्ति । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी ।

वियन्तीति वि – यन्ति ॥ तेषाम् यः । यो अज्यानिम् । अज्यानिमजीतिम् । अजीतिमावहात् । आवहात् तस्मै । आवहादित्या – वहात् । तस्मै नः । नो देवाः । देवाः परि । 6 (50/60) TS 5.7.2.4 - Kramam परिंदत्त । दत्तेह । इह सर्वे । सर्व इति सर्वे ॥ ग्रीष्मो हेमन्तः । हेमन्त उत । उत नः । नो वसन्तः । वसन्तः शरत् । शरद् वर्.षाः । वर्षाः सुवितम् । सुवितम् नः । नो अस्तु । अस्त्वित्यस्तु ॥ तेषामृतूनाम् । ऋतूना ए शतशारदानाम् । शतशारदानाम् निवाते । शतशारदानामिति शत – शारदानाम् । निवात एषाम् । निवात इति नि – वाते । एषामभये । अभये स्याम । स्यामेति स्याम ॥ इदुवथ्सराय परिवथ्सराय । इदुवथ्सरायेतीदु – वथ्सराय । परिवथ्सराय सम्वथ्सराय । परिवथ्सरायेति परि – वथ्सराय । सम्वथ्सरायं कृणुत । सम्वथ्सरायेति सम् – वथ्सराय । कृणुता बृहत् । बृहन् नमः । नम इति नमः ॥ तेषाम् ँवयम् । वय ुं सुमतौ । सुमतौ यज्ञियानाम् । सुमताविति सु – मतौ । यज्ञियानाम् ज्योक् ।

ज्योगजीताः । अजीता अहताः । अहताः स्याम । स्यामेति स्याम ॥ भद्रान् नः । नः श्रेयः । श्रेयः सम् । समनैष्ट । अनैष्ट देवाः । देवास्त्वया । त्वयाऽवसेन । अवसेन सम् । समशीमहि । अशीमहि त्वा । त्वेति त्वा ॥ स नः । नो मयोभूः । मयोभूः पितो । मयोभूरिति मयः – भूः । पितो आ । पितो इति पितो । ७ (५०/५८) **TS 5.7.2.5 - Kramam** आ विशस्व । विशस्व शम् । शम् तोकाय । तोकाय तनुवे । तनुवे स्योनः । स्योन इति स्योनः ॥ अज्यानीरेताः । एता उप । उप दधाति । दधात्येताः । एता वै । वै देवताः । देवता अपराजिताः । अपराजितास्ताः । अपराजिता इत्यपरा – जिताः । ता एव । एव प्र । प्र विशति । विशति न । नैव । एव जीयते । जीयते ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनों वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति यत् । यदर्खमासाः । अर्खमासा मासाः । अर्खमासा इत्यर्ख – मासाः । मासा ऋतवः । ऋतवः सम्वथ्सरः । सम्वथ्सर ओषधीः । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । ओषधीः पचन्ति । पचन्त्यथं । अथ कस्मात् । कस्मादन्याभ्यः । अन्याभ्यो देवताभ्यः ।

देवताभ्य आग्रयणम् । आग्रयणम् निः । निरुप्यते । उप्यत इति । इत्येताः । एता हि । हि तत् । तद् देवताः । देवता उदजयन्न् । उदजयन्न, यत् । उदजयन्नित्युत् – अजयन्न् । यदृतुभ्यः । ऋतुभ्यो निर्वपेत् । ऋतुभ्य इत्यृतु – भ्यः । निर्वपेद् देवताभ्यः । निर्वपेदिति निः – वर्पत् । देवताभ्यः समदम् । समदम् दद्ध्यात् । समदमिति स – मदम् । दद्ध्यादाग्रयणम् ( ) । आग्रयणम् निरुप्ये । निरुप्येताः । निरुप्येति निः – उप्य । एता आहुंतीः । आहुंतीर् जुहोति । आहुं तीरित्या – हुतीः । जुहोत्यर्द्धमासान् । अर्द्धमासानेव । अर्द्धमासानित्यर्द्ध – मासान् । एव मासान् । मासानृतून् । ऋतून्थ् सम्वथ्सरम् । सम्वथ्सरम् प्रीणाति । सम्वथ्सरमिति सम् – वथ्सरम् । प्रीणाति न । न देवताभ्यः । देवताभ्यः समदम् । समदम् दधाति । समदमिति स – मदम् । दधाति भद्रात् । भद्रान् नः । नः श्रेयः । श्रेयः सम् । समनैष्ट । अनैष्ट देवाः । देवा इति । इत्याह । आह हुताद्याय । हुताद्याय यजमानस्य ।

```
हुताद्यायेति हुत - अद्याय । यजमनस्यापराभावाय ।
अपराभावायेत्यपरा – भावाय ॥ ८ (७५/८९)
(प्रजापत्याम् – ँलोकायं – देवाः – पितो – दध्यादाग्रयणम् –
पञ्चवि ्शतिश्च) (A2)
TS 5.7.3.1 - Kramam
इन्द्रस्य वजः । वजोऽसि । असि वार्त्रघ्नः । वार्त्रघ्नस्तन्पाः ।
वार्त्रघ्न इति वार्त्र – घनः । तनूपा नः । तनूपा इति तनू – पाः ।
नः प्रतिस्पशः । प्रतिस्पश इति प्रति – स्पशः ॥ यो नः ।
नः पुरस्तात् । पुरस्ताद् दक्षिणतः । दक्षिणतः पश्चात् । पश्चादुत्तरतः ।
उत्तरतोऽघायुः । उत्तरत इत्युत् – तरतः । अघायुरभिदासति ।
अघायुरित्यंघ – युः । अभिदासंत्येतम् । अभिदासतीत्यंभि–दासंति ।
एत एत ए सः । सो ऽश्मानम् । अश्मानम् च्छत् । ऋच्छत्वित्यृ च्छत् ॥
देवासुराः सम्याताः । देवासुरा इति देव – असुराः । सम्याता
आसन्न् । सम्यंता इति सम् – यत्ताः । आसन् ते । तेऽसुराः ।
अस्रा दिग्भ्यः । दिग्भ्य आ । दिग्भ्य इति दिक् – भ्यः ।
आऽबांधन्त । अबाधन्त तान् । तान् देवाः । देवा इष्वा । इष्वा च ।
```

च वज्रेण । वज्रेण च । चाप । अपानुदन्त । अनुदन्त यत् । यद् वजिणीः । वजिणीरुपदधाति । उपदधातीष्वा । उपदधातीत्युप – दधाति । इष्वां च । चैव । एव तत् । तद् वज्रेण । वज्रेण च। च यजमानः। यजमानो भ्रातृव्यान्। भ्रात्यव्यानपं। अप नुदते । नुदते दिक्षु । दिक्षूप । उप दधाति । 9 (50/59) **TS 5.7.3.2 - Kramam** दधाति देवपुराः । देवपुरा एव । देवपुरा इति देव-पुराः । एवैताः । एतास्तंनूपानीः । तनूपानीः परि । तनूपानीरिति तनू – पानीः । पर्यूहते । ऊहतेऽग्नाविष्णू । अग्नाविष्णू सजोषसा । अग्नाविष्णू इत्यग्ना – विष्णू । सजोषसेमाः । सजोषसेति स – जोषसा । इमा वर्द्धन्तु । वर्द्धन्तु वाम् । वाम् गिरः । गिर इति गिरः ॥ द्युम्नैर् वाजेभिः । वाजेभिरा । आ गतम् । गतमिति गतम् ॥ ब्रह्मवादिनो वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति यत् । यन् न । न देवतायै । देवतायै जुह्नति । जुह्नत्यथ । अथ किन्देवत्या । किन्देवत्या वसोः । किन्देवत्येति किम् – देवत्या । वसोर्धारा । धारेति । इत्यग्निः । अग्निर् वसुः । वसुस्तस्य । तस्यैषा ।

एषा धारा । धारा विष्णुः । विष्णुर् वसुः । वसुस्तस्यं । तस्यैषा । एषा धारा । धाराऽऽग्नावैष्णव्या । आग्नावैष्णव्यर्चा । आग्नावैष्णव्येत्याग्ना – वैष्णव्या । ऋचा वसोः । वसोर्धाराम् । धाराम् जुहोति । जुहोति भागधेयेन । भागधेयेनैव । भागधेयेनेति भाग – धेयेन । एवैनौ । एनौ सम् । समर्द्धयति । अर्द्धयत्यथो । अथो एताम् । अथो इत्यथो । एतामेव । 10 (50/59) TS 5.7.3.3 - Kramam एवाहुतिम् । आहुतिमायतनवतीम् । आहुतिमित्या – हुतिम् । आयतनवतीम् करोति । आयतनवतीमित्यायतन – वतीम् । करोति यत्कामः । यत्काम एनाम् । यत्काम इति यत् – कामः । एनाम् जुहोति । जुहोति तत् । तदेव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धे रुद्रः । रुद्रो वै । वा एषः । एष यत् । यदग्निः । अग्निस्तस्य । तस्यैते । एते तनुवौं । एते इत्येते । तनुवौ घोरा । घोराऽन्या । अन्या शिवा । शिवाऽन्या । अन्या यत् । यच्छतरुद्रीयम् । शतरुद्रीयम् जुहोति । शतरुद्रीयमिति शत – रुद्रीयम् । जुहोति या । यैव । एवास्य । अस्य घोरा । घोरा तनूः । तनूस्ताम् । ताम् तेन ।

तेन रामयति । रामयति यत् । यद् वसोः । वसोर् धाराम् । धाराम् जुहोति । जुहोति या । यैव । एवास्य । अस्य शिवा । शिवा तनूः । तनूस्ताम् । ताम् तेन । तेन प्रीणाति । प्रीणाति यः । यो वै । वै वसोः । वसोर् धारायै ( ) । धारायै प्रतिष्ठाम् । 11 (50/55) TS 5.7.3.4 - Kramam प्रतिष्ठाम् वैदं । प्रतिष्ठामितिं प्रति – स्थाम् । वेद प्रति । प्रत्येव । एव तिष्ठति । तिष्ठति यत् । यदाज्यम् । आज्यमुच्छिष्येत । उच्छिष्येत तस्मिन् । उच्छिष्येतेत्युत् – शिष्येत । तस्मिन् ब्रह्मौदनम् । ब्रह्मौदनम् पंचेत् । ब्रह्मौदनमितिं ब्रह्म – ओदनम् । पचेत् तम् । तम् ब्राह्मणाः । ब्राह्मणाश्चत्वारः । चत्वारः प्र । प्राञ्ञीयुः । अञ्जीयुरेषः । एष वै । वा अग्निः । अग्निर् वैश्वानरः । वैश्वानरो यत्। यद् ब्राह्मणः। ब्राह्मण एषा। एषा खलुं। खलु वै। वा अग्नेः । अग्नेः प्रिया । प्रिया तनूः । तनूर् यत् । यद् वैश्वानरः । वैश्वानरः प्रियायाम् । प्रियायामेव । एवैनाम् । एनाम् तनुवाम् । तनुवाम् प्रति । प्रतिष्ठापयति । स्थापयति चतस्रः । चतस्रो धेनूः । धेनूर् दद्यात् । दद्यात् ताभिः । ताभिरेव । एव यजमानः ।

यजमानोऽमुष्मिन् । अमुष्मिन् ँलोके । लोकेऽग्निम् । अग्निम् दुहे । दुह इति दुहे ॥ 12 (46/49) (उपै – ताम् – धारायै – षट्चत्वारिङ्शच्च) (A3) <u>TS 5.7.4.1 - Kramam</u> चित्तिम् जुहोमि । जुहोमि मनसा । मनसा घृतेन । घृतेनेति । इत्याह । आहादाभ्या । अदाभ्या वै । वै नाम । नामैषा । एषाऽऽहुं तिः । आहुं तिर् वैश्वकर्मणी । आहुं तिरित्या – हुतिः । वैश्वकर्मणी न । वैश्वकर्मणीतं वैश्व – कर्मणी । नैनम् । एनम् चिक्यानम् । चिक्यानम् भ्रातृत्यः । भ्रातृत्यो दभ्नोति । दभ्नोत्यथो । अथो देवताः । अथो इत्यथो । देवता एव । एवाव । अव रुन्धे । रुन्धेऽग्ने । अग्ने तम् । तमद्य । अद्येति । इति पङ्कत्या । पङ्कत्या ् जुहोति । जुहोति पङ्क्त्या । पङ्क्त्याऽऽहुत्या । आहुत्या यज्ञमुखम् । आहुत्येत्या – हुत्या । यज्ञमुखमा । यज्ञमुखमिति यज्ञ – मुखम् । आ रभते । रभते सप्त । सप्त ते । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधः सप्त । समिध इति सम् – इधः । सप्त जिह्नाः । जिह्वा इति । इत्याह । आह होन्नाः । होन्ना एव । एवाव ।

अवं रुन्धे । रुन्धेऽग्निः । अग्निर् देवेभ्यः । देवेभ्योऽपं । अपाक्रामत् । अक्रामद् भागधेयम् । भागधेयमिच्छमानः । भागधेयमिति भाग – धेयम् । 13 (50/57) TS 5.7.4.2 - Kramam इच्छमानस्तस्मै । तस्मा एतत् । एतद् भागधेयम् । भागधेयम् प्र । भागधेयमिति भाग – धेयम् । प्रायच्छन्न् । अयच्छन्नेतत् । एतद् वै । वा अग्ने । अग्नेरग्निहोत्रम् । अग्निहोत्रमेतर्.हि । अग्निहोत्रमित्यग्नि – होत्रम् । एतर्.हि खलुं । खलु वै । वा एषः । एष जातः । जातो यर्.हि । यर्.हि सर्वः । सर्वश्चितः । चितो जाताय । जातायैव । एवास्मै । अस्मा अन्नम् । अन्नमपि । अपि दधाति । दधाति सः । स एनम् । एनम् प्रीतः । प्रीतः प्रीणाति । प्रीणाति वसीयान् । वसीयान् भवति । भवति ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनों वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति यत् । यदेषः । एष गार्.हपत्यः । गार्.हपत्यश्चीयते । गार्.हपत्य इति गार्.हं – पत्यः । चीयतेऽथं । अथं क्वं । क्वास्य । अस्याहवनीयः ।

आहवनीय इति । आहवनीय इत्या – हवनीयः । इत्यसौ । असावादित्यः । आदित्य इति । इति ब्रूयात् । ब्रूयादेतस्मिन्न् । एतस्मिन्. हि । हि सर्वाभ्यः । सर्वाभ्यो देवताभ्यः । देवताभ्यो जुह्नति । जुह्नति यः । 14 (50/55) TS 5.7.4.3 - Kramam य एवम् । एवम् ँविद्वान् । विद्वानिग्नम् । अग्निम् चिनुते । चिनुते साक्षात् । साक्षादेव । साक्षादिति स – अक्षात् । एव देवताः । देवता ऋद्ध्नोति । ऋद्ध्योत्यग्ने । अग्ने यशस्विन्न् । यशस्विन्. यशसा । यशसेमम् । इममर्पय । अर्पयेन्द्रावतीम् । इन्द्रावतीमपचितीम् । इन्द्रावतीमितीन्द्रं – वतीम् । अपचितीमिह । अपचितीमित्यप – चितीम् । इहा । आ वह । वहेति वह ॥ अयम् मूर्द्धा । मूर्द्धा परमेष्ठि । परमेष्ठी सुवर्चाः । सुवर्चाः समानानाम् । सुवर्चा इति सु – वर्चाः । समानानामुत्तमञ्लोकः । उत्तमश्लोको अस्तु । उत्तमश्लोक इत्युत्तम – श्लोकः । अस्त्वित्यस्तु ॥ भद्रम् पश्यन्तः । पश्यन्त उप । उप सेदुः । सेदूरग्रे । अग्रे तपः । तपो दीक्षाम् । दीक्षामृषयः ।

ऋषयः सुवर्विदः । सुवर्विद इति सुवः – विदः ॥ ततः क्षत्रम् । क्षत्रम् बलम् । बलमोजः । ओजश्च । च जातम् । जातम् तत् । तदस्मै । अस्मै देवाः । देवा अभि । अभि सम् । सम् नमन्तु । नमन्त्वितं नमन्तु ॥ धाता विधाता । विधाता परमा । विधातेति वि – धाता । परमोत । 15 (50/56) TS 5.7.4.4 - Kramam उत सन्दृक् । सन्दृक् प्रजापतिः । सन्दृगिति सम् – दृक् । प्रजापतिः परमेष्ठी । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । परमेष्ठी विराजा । विराजेति वि – राजा ॥ स्तोमाञ्छन्दार्सा । छन्दार्सा निविदः । निविदों मे । निविद इति नि – विदः । म आहुः । आहुरेतस्मैं । एतस्मै राष्ट्रम् । राष्ट्रमभि । अभि सम् । सम् नमाम । नमामेति नमाम ॥ अभ्यावर्तद्ध्वमुपं । अभ्यावर्तद्ध्वमित्यभि – आवर्तद्ध्वम् । उपमा । मा । एत । इत साकम् । साकमयम् । अयल् शास्ता । शास्ताऽधिपतिः । अधिपतिर् वः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । वो अस्तु । अस्त्वित्यस्तु ॥ अस्य विज्ञानम् । विज्ञानमनु । विज्ञानमिति वि – ज्ञानम् । अनु सम् । सर् रभद्ध्वम् ।

रभद्ध्वमिमम् । इमम् पश्चात् । पश्चादनु । अनु जीवाथ । जीवाथ सर्वे । सर्व इति सर्वे ॥ राष्ट्रभृत एताः । राष्ट्रभृत इति राष्ट्र – भृतः । एता उप । उप दधाति । दधात्येषा । एषा वै । वा अग्नेः । अग्नेश्चितिः । चितीं राष्ट्रभृत् । राष्ट्रभृत् तया । राष्ट्रभृदितिं राष्ट्र-भृत् । तयैव । एवास्मिन्न् । अस्मिन् राष्ट्रम् । राष्ट्रम् दंधाति () । दधाति राष्ट्रम् । राष्ट्रमेव । एव भवति । भवति न । नास्मात् । अस्माद् राष्ट्रम् । राष्ट्रम् भ्र⊍्शते । भ्र७्शत इति भ्र७्शते ॥ 16 (57/65) (भागधेयम् – जुह्नंति – परमा – राष्ट्रम् दंधाति – सप्त चं) (A4) TS 5.7.5.1 - Kramam यथा वै । वै पुत्रः । पुत्रो जातः । जातो म्रियते । म्रियतं एवम् । एवम् वै । वा एषः । एष म्रियते । म्रियते यस्य । यस्याग्निः । अग्निरुख्यः । उख्यं उद्वायति । उद्वायति यत् । उद्वायतीत्युत्–वायति । यन् निर्मन्थ्यम् । निर्मन्थ्यम् कुर्यात् । निर्मन्थ्यमिति निः – मन्थ्यम् । कुर्याद् वि । विच्छिन्द्यात् । छिन्द्याद् भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्यमस्मै । अस्मै जनयेत् । जनयेथ् सः । स एव । एव पुनः । पुनः परीद्ध्यः । परीद्ध्यः स्वात् । परीद्ध्य इति परि – इद्ध्यः । स्वादेव । एवैनम् ।

एनम् योनेः । योनेर् जनयति । जनयति न । नास्मै । अस्मै भ्रातृव्यम् । भ्रातृव्यम् जनयति । जनयति तमः । तमो वै । वा एतम् । एतम् गृह्णाति । गृह्णाति यस्य । यस्याग्निः । अग्निरुख्यः । उख्य उद्वायति । उद्वायति मृत्युः । उद्वायतीत्युत् – वायति । मृत्युस्तमः । तमः कृष्णम् । कृष्णम् वासः । वासः कृष्णा । कृष्णा धेनुः । धेनुर् दक्षिणा । दक्षिणा तमसा । तमसैव । 17 (50/54) TS 5.7.5.2 - Kramam एव तमः । तमो मृत्युम् । मृत्युमपं । अपं हते । हते हिरण्यम् । हिरण्यम् ददाति । ददाति ज्योतिः । ज्योतिर् वै । वै हिरण्यम् । हिरण्यम् ज्योतिषा । ज्योतिषैव । एव तमः । तमोऽपं । अपं हते । हतेऽथीं । अथो तेजः । अथो इत्यथीं । तेजो वै । वै हिरण्यम् । । हिरण्यम् तेजः । तेज एव । एवात्मन्न् । आत्मन् धत्ते । धत्ते सुवः । सुवर् न । न घर्मः । घर्मः स्वाहा । स्वाहा सुवः । सुवर् न । नार्कः । अर्कः स्वाहा । स्वाहा सुवः । सुवर् न । न शुक्रः । शुक्रः स्वाहा । स्वाहा सुवः । सुवर् न । न ज्योतिः । ज्योतिः स्वाहा ।

```
स्वाहा सुवः । सुवर् न । न सूर्यः । सूर्यः स्वाहा । स्वाहाऽर्कः ।
अर्को वै । वा एषः । एष यत् । यदग्निः । अग्निरसौ ।
असावादित्यः । आदित्योऽश्वमेधः । 18 (50/51)
TS 5.7.5.3 - Kramam
अश्वमेधो यत् । अश्वमेध इत्यंश्व – मेधः । यदेताः । एता आहुंतीः ।
आहुंतीर् जुहोति । आहुंतीरित्या – हुतीः । जुहोत्यर्काश्वमेधयोः ।
अर्काश्वमेधयोरेव । अर्काश्वमेधयोरित्यर्क – अश्वमेधयोः । एव
ज्योती एषि । ज्योती एषि सम् । सम् दंधाति । दधात्येषः । एष हं ।
ह तु । त्वै । वा अर्काश्वमेधी । अर्काश्वमेधी यस्य ।
अर्काश्वमेधीत्यर्क-अश्वमेधी । यस्यैतत् । एतदग्नौ । अग्नौ क्रियते ।
क्रियत आपः । आपो वै । वा इदम् । इदमग्रे । अग्रे सलिलम् ।
सलिलमासीत् । आसीथ् सः । स एताम् । एताम् प्रजापतिः ।
प्रजापतिः प्रथमाम् । प्रजापतिरिति प्रजा-पतिः । प्रथमाम् चितिम् ।
चितिमपश्यत् । अपश्यत् ताम् । तामुपं । उपाधत्त । अधत्त तत् ।
तदियम् । इयमभवत् । अभवत् तम् । तम् विश्वकर्मा ।
विश्वकर्माऽब्रवीत् । विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । अब्रवीदुपं ।
```

उप त्वा । त्वा । आऽयानि । अयानीति । इति न । नेह । इह लोकः । लोकोऽस्ति । अस्तीति । इत्यंब्रवीत् । 19 (50/56) TS 5.7.5.4 - Kramam अबवीथ् सः । स एताम् । एताम् द्वितीयाम् । द्वितीयाम् चितिम् । चितिमपश्यत् । अपश्यत् ताम् । तामुपं । उपाधत्त । अधत्त तत् । तदन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमभवत् । अभवथ् सः । स यज्ञः । यज्ञः प्रजापतिम् । प्रजापतिमब्रवीत् । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । अब्रवीदूपं । उपं त्वा । त्वा । आऽयानि । अयानीति । इति न । नेह । इह लोकः । लोकों ऽस्ति । अस्तीति । इत्यंब्रवीत् । अब्रवीथ् सः । स विश्वकर्माणम् । विश्वकर्माणमब्रवीत् । विश्वकर्माणमिति विश्व – कर्माणम् । अब्रवीदूपं । उपं त्वा । त्वा । आऽयानि । अयानीति । इति केन । केन मा । मोपैष्यंसि । उपैष्यसीति । उपैष्यसीत्युप – ऐष्यसि । इति दिश्याभिः । दिश्याभिरिति । इत्यंब्रवीत् । अब्रवीत् तम् । तम् दिश्यांभिः । दिश्यांभिरुपैत् । उपैत् ताः । उपैदित्युप – ऐत् । ता उप । उपाधत्त । अधत्त ताः ।

ता दिशः । दिशोऽभवत्र् । 20 (50/54)

TS 5.7.5.5 - Kramam

अभवन्थ् सः । स परमेष्ठी । परमेष्ठी प्रजापतिम् । प्रजापतिमब्रवीत् । प्रजापतिमिति प्रजा-पतिम् । अब्रवीदुपं । उपं त्वा । त्वा । आऽयानि । अयानीति । इति न । नेह । इह लोकः । लोकोऽस्ति । अस्तीति । इत्यंब्रवीत् । अब्रवीथ् सः । स विश्वकर्माणम् । विश्वकर्माणम् च । विश्वकर्माणमिति विश्व-कर्माणम् । च यज्ञम् । यज्ञम् च । चाष्रवीत् । अब्रवीदूपं । उपं वाम् । वामा । आऽयानि । अयानीति । इति न । नेह । इह लोकः । लोकोऽस्ति । अस्तीति । इत्यंब्रूताम् । अब्रूताण् सः । स एताम् । एताम् तृतीयाम् । तृतीयाम् चितिम् । चितिमपश्यत् । अपश्यत् ताम् । तामुपं । उपाधत्त । अधत्त तत् । तदसौ । असावभवत् । अभवथ् सः । स आदित्यः । आदित्यः प्रजापतिम् । प्रजापतिमब्रवित् । प्रजापतिमिति प्रजा – पतिम् । अब्रवीदुपं । उप त्वा। त्वा। 21 (50/53)

TS 5.7.5.6 - Kramam

आऽऽयानि । अयानीति । इति न । नेह । इह लोकः । लोकोऽस्ति । । । । अस्तीति । इत्यब्रवीत् । अब्रवीथ् सः । स विश्वकर्माणम् ।

विश्वकर्माणम् च । विश्वकर्माणमिति विश्व – कर्माणम् । च यज्ञम् । यज्ञम् च । चाब्रवीत् । अब्रवीदुपं । उपं वाम् । वामा । आऽयानि । अयानीति । इति न । नेह । इह लोकः । लोकोंऽस्ति । अस्तीति । इत्यंब्रूताम् । अब्रूतार् सः । स परमेष्ठिनम् । परमेष्ठिनमब्रवीत् । अब्रवीदूपं । उपं त्वा । त्वा । आऽयानि । अयानीति । इति केन । केन मा। मोपैष्यसि। उपैष्यसीति। उपैष्यसीत्युप – ऐष्यसि। इति लोकम्पृणया । लोकम्पृणयेति । लोकम्पृणयेति लोकम् – पृणया । इत्यंब्रवीत् । अब्रवीत् तम् । तम् "लोकम्पृणया । लोकम्पृणयोपैत् । लोकम्पृणयेति लोकम् – पृणया । उपैत् तस्मात् । उपैदित्युप–ऐत् । तस्मादयातयाम्नी । अयातयाम्नी लोकम्पृणा । अयातयाम्नीत्ययात – याम्नी । लोकम्पृणाऽयातयामा । लोकम्पृणेति लोकम् – पृणा । अयातयामा हि । अयातयामेत्ययात – यामा । ह्यंसौ ()। असावादित्यः। 22 (50/58) TS 5.7.5.7 - Kramam आदित्यस्तान् । तानृषयः । ऋषयोऽबुवन्न् । अबुवन्नुपं । उपं वः । व आ। आऽयाम। अयामेति। इति केन। केन नः। न उपैष्यथ।

```
उपैष्यथेति । उपैष्यथेत्युप – ऐष्यथ । इति भूम्ना । भूम्नेति ।
इत्यबुवन्न् । अबुवन् तान् । तान् द्वाभ्याम् । द्वाभ्याम् चितीभ्याम् ।
चितींभ्यामुपायन्न् । चितींभ्यामिति चिति – भ्याम् । उपायन्थ् सः ।
उपायन्नित्युप – आयन्न् । स पञ्चिचितीकः । पञ्चिचितीकः सम् ।
पञ्चितीक इति पञ्च – चितीकः । समपद्यत । अपद्यत यः ।
य एवम् । एवम् वैद्वान् । विद्वानिग्नम् । अग्निम् चिनुते । चिनुते
भ्यान् । भ्रयानेव । एव भवति । भवत्यभि । अभीमान् । इमान्
ँलोकान् । लोकान् जयिति । जयित विदुः । विदुरेनम् । एनम् देवाः ।
देवा अथो । अथो एतासाम् । अथो इत्यथो । एतासामेव ।
एव देवतानाम् । देवताना ए सायुज्यम् । सायुज्यम् गच्छति ।
गच्छतीते गच्छति ॥ 23 (45/50)
(तमसा – ऽऽदित्यों – ऽस्तीति – दिशं – आदित्यः –
प्रजापतिमब्रवीद्रपं – त्वा – ऽसौं – पञ्चचत्वारिङ्शच्च) (A5)
TS 5.7.6.1 - Kramam
वयो वै । वा अग्निः । अग्निर् यत् । यदग्निचित् ।
अग्निचित् पक्षिणः । अग्निचिदित्यंग्नि – चित् । पक्षिणों ऽरुञीयात् ।
```

अञ्जीयात् तम् । तमेव । एवाग्निम् । अग्निमद्यात् । अद्यादार्तिम् । अर्तिमा । आर्च्छेत् । ऋच्छेथ् सम्वथ्सरम् । सम्वथ्सरम् व्वतम् । सम्वथ्सरमिति सम्-वथ्सरम् । व्रतम् चरेत् । चरेथ् सम्वथ्सरम् । सम्वथ्सर् हि । सम्वथ्सरमिति सम् – वथ्सरम् । हि व्रतम् । व्रतम् न । नाति । अति पशुः । पशुर् वै । वा एषः । एष यत् । यदग्निः । अग्निर्. हिनस्ति । हिनस्ति खलु । खलु वै । वै तम् । तम् पशुः । पशुर् यः । य एनम् । एनम् पुरस्तात् । पुरस्तात् प्रत्यञ्चम् । प्रत्यञ्चमुपचरति । उपचरति तस्मात् । उपचरतीत्युप – चरति । तस्मात् पश्चात् । पश्चात् प्राङ्ङ् । प्राङ्ङुपचर्यः । उपचर्य आत्मनः । उपचर्य इत्युप – चर्यः । आत्मनोऽहि ्सायै । अहि ्सायै तेजः । तेजोऽसि । असि तेजः । तेजो मे । मे यच्छ । यच्छ पृथिवीम् । पृथिवीम् यच्छ । यच्छ पृथिव्यै । 24 (50/55)

TS 5.7.6.2 - Kramam

पृथिव्यै मा । मा पाहि । पाहि ज्योतिः । ज्योतिरसि । असि ज्योतिः । ज्योतिर् मे । मे यच्छ । यच्छान्तरिक्षम् । अन्तरिक्षम् "यच्छ । यच्छान्तरिक्षात् । अन्तरिक्षान् मा । मा पाहि । पाहि सुवः । सुवरिस ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.7)

असि सुवः । सुवर् मे । मे यच्छ । यच्छ दिवम् । दिवम् यच्छ । यच्छ दिवः । दिवो मा । मा पाहि । पाहीति । इत्याह । आहैताभिः । एताभिर् वै । वा इमे । इमे लोकाः । लोका विधृताः । विधृता यत् । विधृता इति वि – धृताः । यदेताः । एता उपद्धाति । उपद्धात्येषाम् । उपद्यातीत्युप – द्याति । एषाम् ँलोकानाम् । लोकानाम् ँविधृत्यै । विधृत्यै स्वयमातृण्णाः । विधृत्या इति वि – धृत्यै । स्वयमातृण्णा उपधाय । स्वयमातृण्णा इति स्वयम् – आतृण्णाः । उपधाय हिरण्येष्टकाः । उपधायेत्युप – धाय । हिरण्येष्टका उप । हिरण्येष्टका इति हिरण्य-इष्टकाः । उप दधाति । दधातीमे । इमे वै । वै लोकाः । लोकाः स्वयमातृण्णाः । स्वयमातृण्णा ज्योतिः । स्वयमातृण्णा इति स्वयम् – आतृण्णाः । ज्योतिर्. हिरण्यम् । हिरण्यम् ँयत् । यथ् स्वयमातृण्णाः । स्वयमातृण्णा उपधाय । स्वयमातृण्णा इति स्वयम् – आतृण्णाः । उपधायं हिरण्येष्टकाः । उपधायेत्यप – धाय । 25 (50/59)

TS 5.7.6.3 - Kramam

हिरण्येष्टका उपद्याति । हिरण्येष्टका इति हिरण्य – इष्टकाः । उपदर्धातीमान् । उपदधातीत्युप – दर्धाति । इमानेव । एवैताभिः । एताभिर लोकान् । लोकान् ज्योतिष्मतः । ज्योतिष्मतः कुरुते । कुरुतेऽथो । अथो एताभिः । अथो इत्यथो । एताभिरेव । एवास्मै । अस्मा इमे । इमे लोकाः । लोकाः प्र । प्र भान्ति । भान्ति याः । यास्ते । ते अग्ने । अग्ने सूर्ये । सूर्ये रुचः । रुच उद्यतः । उद्यतो दिवम् । उद्यत इत्युत्–यतः । दिवमातन्वन्ति । आतन्वन्ति रिश्मिभः । आतन्वन्तीत्या – तन्वन्ति । रिमिभिरिति रिम – भिः ॥ ताभिः सर्वाभिः । सर्वाभी रुचे । रुचे जनाय । जनाय नः । नस्कृधि । कृधीति कृधि ॥ या वः । वो देवाः । देवाः सूर्ये । सूर्ये रुचः । रुचो गोषु । गोष्वश्चेषु । अश्चेषु याः । या रुचः । रुच इति रुचः ॥ इन्द्राग्नी ताभिः । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । ताभिः सर्वाभिः । सर्वाभी रुचम् । रुचम् नः । नो धत्त । धत्त बृहस्पते । बृहस्पते इति बृहस्पते ॥ रुचम् नः । नो धेहि । धेहि ब्राह्मणेषु । 26 (50/56)

TS 5.7.6.4 - Kramam ब्राह्मणेषु रुचम् । रुच ए राजसु । राजसु नः । राजस्विति राज – सु । नस्कृधि । कृधीति कृधि ॥ रुचम् विश्येषु । विश्येषु त्रूद्रेषु । त्रूद्रेषु मयि । मयि धेहि । धेहि रुचा । रुचा रुचम् । रुचमिति रुचम् ॥ द्वेधा वै । वा अग्निम् । अग्निम् चिक्यानस्य । चिक्यानस्य यशः । यशं इन्द्रियम् । इन्द्रियम् गच्छति । गच्छत्यग्निम् । अग्निम् वा । वा चितम् । चितमीजानम् । ईजानम् वा । वा यत् । यदेताः । एता आहुंतीः । आहुंतीर् जुहोति । आहुंतीरित्या – हुतीः । जुहोत्यात्मन् । आत्मन्नेव । एव यशः । यशं इन्द्रियम् । इन्द्रियम् धत्ते । धत्त ईश्वरः । ईश्वरो वै । वा एषः । एष आर्तिम् । आर्तिमार्तीः । आर्तोर् यः । आर्तोरित्या – अर्तोः । योऽग्निम् । अग्निम् चिन्वन्न् । चिन्वन्नधिक्रामति । अधिक्रामति तत् । अधिक्रामतीत्यधि – क्रामति । तत् त्वा । त्वा यामि । यामि ब्रह्मणा । ब्रह्मणा वन्दमानः । वन्दमान इति । इति वारुण्या । वारुण्यर्चा । ऋचा जुहुयात् । 27 (50/54)

TS 5.7.6.5 - Kramam जुहुयाच्छान्तिः । ञान्तिरेव । एवैषा । एषाऽग्ने । अग्नेर् गुप्तिः । गुप्तिरात्मनः । आत्मनो हविष्कृतः । हविष्कृतो वै । हविष्कृत इति हिविः – कृतः । वा एषः । एष यः । योऽग्निम् । अग्निम् चिनुते । चिनुते यथा । यथा वै । वै हिवः । हिवः स्कन्दिते । स्कन्दत्येवम् । एवम् ँवै । वा एषः । एष स्कन्दित । स्कन्दित यः । योऽग्निम् । अग्निम् चित्वा । चित्वा स्त्रियम् । स्त्रियमुपैति । उपैति मैत्रावरुण्या । उपैतीत्युप – एति । मैत्रावरुण्याऽऽमिक्षया । मैत्रावरुण्येति मैत्रा – वरुण्या । आमिक्षया यजेत । यजेत मैत्रावरुणताम् । मैत्रावरुणतामेव । मैत्रावरुणतामिति मैत्रा – वरुणताम् । एवोप । उपैति । एत्यात्मनः । आत्मनोऽस्कन्दाय । अस्कन्दाय यः । यो वै । वा अग्निम् । अग्निमृतुस्थाम् । ऋतुस्थाम् वैद । ऋतुस्थामित्यृतु – स्थाम् । वेदर्.तुर्.ऋतुः । ऋतुर्.ऋतुरस्मै । ऋतुर्.ऋतुरित्यृतुः – ऋतुः । अस्मै कल्पमानः । कर्ल्पमान एति । एति प्रति । प्रत्येव । एव तिष्ठति । तिष्ठति सम्वथ्सरः ।

सम्वथ्सरो वै। सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः। वा अग्निः। अग्निर्. ऋतुस्थाः । 28 (50/57) TS 5.7.6.6 - Kramam ऋतुस्थास्तस्य । ऋतुस्था इत्यृतु – स्थाः । तस्य वसन्तः । वसन्तः शिरः । शिरों ग्रीष्मः । ग्रीष्मो दक्षिणः । दक्षिणः पक्षः । पक्षो वर्.षाः । वर्.षाः पुच्छम् । पुच्छ 🗸 शरत् । शरदुत्तरः । उत्तरः पक्षः । उत्तर इत्युत् – तरः । पक्षो हंमन्तः । हेमन्तो मद्ध्यम् । मद्ध्यम् पूर्वपक्षाः । पूर्वपक्षा श्चितयः । पूर्वपक्षा इति पूर्व – पक्षाः । चितयोऽपरपक्षाः । अपरपक्षाः पुरीषम् । अपरपक्षा इत्यपर-पक्षाः । पुरीषमहोरात्राणि । अहोरात्राणीष्टकाः । अहोरात्राणीत्यहः – रात्राणि । इष्टका एषः । एष वै । वा अग्निः । अग्निर्. ऋतुस्थाः । ऋतुस्था यः । ऋतुस्था इत्यृतु – स्थाः । य एवम् । एवम् वैदं । वेदर्तुर्.ऋतुः । ऋतुर्.ऋतुरस्मै । ऋतुर्.ऋतुरित्यृतुः – ऋतुः । अस्मै कल्पमानः । कल्पमान एति । एति प्रति । प्रत्येव । एव तिष्ठति । तिष्ठति प्रजापतिः । प्रजापतिर् वै । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वा एतम् । एतम् ज्यैष्ठ्यंकामः । ज्यैष्ठ्यंकामो नि ।

ज्यैष्ठ्यकाम इति ज्यैष्ठ्य-कामः । न्यधत्त । अधत्त ततः । ततो वै । वै सः । स ज्यैष्ठ्यम् । ज्यैष्ठ्यमगच्छत् । अगच्छद् यः । य एवम् । एवम् विद्वान् । विद्वानिग्नम् । अग्निम् चिनुते () । चिनुते ज्यैष्ठ्यम् । ज्यैष्ठ्यमेव। एव गच्छति। गच्छतीति गच्छति॥ 29 (53/62) (पृथिवीम् यच्छ – यथ् स्वयमातृण्णा उपधायं – धेह्य – चा – ग्नि – श्रिनुते – त्रीणिं च) (A6) यदाकूतात् । आकूताथ् समसुस्रोत् । आकूतादित्या – कूतात् । समसुस्रोद्धृदः । समसुस्रोदिति सम् – असुस्रोत् । हृदो वा । वा मनसः । मनसो वा । वा सम्भृतम् । सम्भृतम् चक्षुषः । सम्भृतमिति सम् – भृतम् । चक्षुषो वा । वेति वा ॥ तमनु । अनु प्र। प्रेहिं । इहि सुकृतस्य । सुकृतस्य लोकम् । सुकृतस्येति सु – कृतस्य । लोकम् "यत्र । यत्रर्.षयः । ऋषयः प्रथमजाः । प्रथमजा ये । प्रथमजा इति प्रथम – जाः । ये पुराणाः । पुराणा इति पुराणाः ॥ एत ए संधस्थ । सधस्थ परि । सधस्थेति सध – स्थ । परि ते । ते ददामि । ददामि यम् । यमावहात् । आवहाच्छेवधिम् ।

आवहादित्या – वहात् । शेवधिम् जातवेदाः । शेवधिमिति शेव – धिम् । जातवेदा इति जात-वेदाः ॥ अन्वागन्ता यज्ञपतिः । अन्वागन्तेत्यंनु – आगन्ता । यज्ञपतिर् वः । यज्ञपतिरिति यज्ञ – पतिः । वो अत्र । अत्र तम् । त७ स्म । स्म जानीत । जानीत परमे । परमे व्योमन्न् । व्योमन्निति वि – ओमन्न् ॥ जानीतादेनम् । एनम् परमे । परमे व्योमन् । व्योमन् देवाः । व्योमनिति वि – ओमन्न् । देवाः सधस्थाः । सधस्था विद । सधस्था इति सध – स्थाः । विद रूपम् । रूपमस्य । अस्येत्यस्य ॥ यदागच्छात् । आगच्छात् पथिभिः । आगच्छादित्या – गच्छात् । 30 (50/63) **TS 5.7.7.2 - Kramam** पथिभिर् देवयानैः । पथिभिरिति पथि – भिः । देवयानैरिष्टापूर्ते । देवयानैरिति देव – यानैः । इष्टापूर्ते कृणुतात् । इष्टापूर्ते इतीष्टा – पूर्ते । कृणुतादाविः । आविरस्मै । अस्मा इत्यस्मै ॥ सम् प्र । प्र च्यंवद्ध्वम् । च्यवद्ध्वमनु । अनु सम् । सम् प्र । प्रयात । याताग्ने । अग्ने पथः । पथो देवयानान् ।

देवयानान् कृणुद्ध्वम् । देवयानानिति देव – यानान् । कृणुद्ध्वमिति कृणुद्ध्वम् ॥ अस्मिन्थ् सधस्थे । सधस्थे अधि । सधस्थ इति सध – स्थे । अद्ध्युत्तरस्मिन् । उत्तरस्मिन् विश्वे । उत्तरस्मिन्नित्युत् – तरस्मिन्न् । विश्वे देवाः । देवा यजमानः । यजमानश्च । च सीदत । सीदतेति सीदत ॥ प्रस्तरेण परिधिना । प्रस्तरेणेति प्र – स्तरेण । परिधिना सुचा । परिधिनेति परि-धिना । सुचा वेद्या । वेद्या च । च बर्.हिषा । बर्.हिषेति बर्.हिषा ॥ ऋचेमम् । इमम् "यज्ञम् । यज्ञम् नः । नो वह । वह सुवः । सुवर् देवेषु । देवेषु गन्तवे । गन्तव इति गन्तवे ॥ यदिष्टम् । इष्टम् यत् । यत् परादानम् । परादानम् "यत् । परादानमिति परा – दानम् । यद् दत्तम् । दत्तम् ँया । या च । च दक्षिणा । दक्षिणेति दक्षिणा ॥ तदग्निः । 31 (50/59)

TS 5.7.7.3 - Kramam

अग्निर् वैश्वकर्मणः । वैश्वकर्मणः सुवः । वैश्वकर्मण इति
- - - - - ।
वैश्व - कर्मणः । सुवर् देवेषु । देवेषु नः । नो दधत् ।
- - - - । - - ।
- दधदिति दधत् ॥ येना सहस्रम् । सहस्रम् वहसि । वहसि येन ।

येनाग्ने । अग्ने सर्ववेदसम् । सर्ववेदसमिति सर्व – वेदसम् ॥ तेनेमम् । इमम् यज्ञम् । यज्ञम् नः । नो वह । वह सुवः । सुवर् देवेषु । देवेषु गन्तवे । गन्तव इति गन्तवे ॥ येनाग्ने । अग्ने दक्षिणाः । दक्षिणा युक्ताः । युक्ता यज्ञम् । यज्ञम् ँवहन्ति । वहन्त्यृत्विजः । ऋत्विज इत्यृत्विजः ॥ तेनेमम् । इमम् यज्ञम् । यज्ञम् नः । नो वह । वह सुवः । सुवर् देवेषु । देवेषु गन्तवे । गन्तव इति गन्तवे ॥ येनाग्ने । अग्ने सुकृतः । सुकृतः पथा । सुकृत इति सु – कृतः । पथा मधीः । मधीर् धाराः । धारा व्यानशुः । व्यानशुरिति वि – आनशुः ॥ तेनेमम् । इमम् यज्ञम् । यज्ञम् नः । नो वह । वह सुवः । सुवर् देवेषु । देवेषु गन्तवे ()। गन्तव इति गन्तवे ॥ यत्र धाराः। धारा अनपेताः। अनपेता मधोः । अनपेता इत्यनप – इताः । मधीर् घृतस्य । घृतस्य च । च याः । या इति याः ॥ तदग्निः । अग्निर् वैश्वकर्मणः । वैश्वकर्मणः सुवः । वैश्वकर्मण इति वैश्व – कर्मणः । सुवर् देवेषु ।

देवेषु नः । नो दधत् । दधदिति दधत् ॥ 32 (64/68) (आगच्छात् – त – द्वयानशुस्तेनेमम् यज्ञम् नो वह . । सुवर्देवेषु गन्तवे – चतुर्दश च) (A7) TS 5.7.8.1 - Kramam यास्ते । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधो यानि । समिध इति सम – इधः । यानि धाम । धाम या । या जिह्वा । जिह्वा जातवेदः । जातवेदो यः । जातवेद इति जात – वेदः । यो अर्चिः । अर्चिरित्यर्चिः ॥ ये ते । ते अग्ने । अग्ने मेडयः । मेडयो ये । । । । । ॥ । य इन्दवः । इन्दवस्तेभिः । तेभिरात्मानम् । आत्मानम् चिनुहि । चिनुहि प्रजानन्न् । प्रजानन्निति प्र – जानन्न् ॥ उथ्सन्नयज्ञो वै । उथ्सन्नयज्ञ इत्युथ्सन्न – यज्ञः । वा एषः । एष यत् । यदग्निः । अग्निः किम् । किम् ँवा । वाऽह । अहैतस्य । एतस्य क्रियते । क्रियते किम्। किम् वा। वा न। न यत्। यद् वै। वा अद्ध्वर्युः। अद्ध्वर्युरग्नेः । अग्नेश्चिन्वन्न् । चिन्वन्नन्तरेति । अन्तरेत्यात्मनः । अन्तरेतीत्यन्तः – एति । आत्मनो वै । वै तत् । तदन्तः । अन्तरेति ।

एति याः । यास्ते । ते अग्ने । अग्ने समिधः । समिधो यानि । समिध इति सम् – इधः । यानि धाम । 33 (50/55) TS 5.7.8.2 - Kramam धामेति । इत्याह । आहैषा । एषा वै । वा अग्नेः । अग्नेः स्वयञ्चितिः । स्वयञ्चितिरग्निः । स्वयञ्चितिरितिं स्वयम्-चितिः । अग्निरेव । एव तत् । तदग्निम् । अग्निम् चिनोति । चिनोति न । नाद्ध्वर्युः । अद्ध्वर्युरात्मनः । आत्मनोऽन्तः । अन्तरेति । एति चतस्रः । चतस्र आशाः । आशाः प्र । प्र चरन्तु । चरन्त्वग्नयः । अग्नयं इमम् । इमम् नः । नो यज्ञम् । यज्ञम् नयतु । नयतु प्रजानन्न् । प्रजानन्निति प्र–जानन्न् ॥ घृतम् पिन्वन्न् । पिन्वन्नजरम् । अजरंं सुवीरम् । सुवीरम् ब्रह्मं । सुवीरमिति सु – वीरम् । ब्रह्म समित्। समिद् भवति। समिदिति सम् – इत्। भवत्याहुतीनाम् । आहुतीनामित्या – हुतीनाम् ॥ सुवर्गाय वै । सुर्वर्गायेति सुवः – गाय । वा एषः । एष लोकाय । लोकायोप । उप धीयते । धीयते यत् । यत् कूर्मः । कूर्मश्चतस्रः । चतस्र

आशाः । आशाः प्र । प्र चरन्तु । चरन्त्वग्नयः । अग्नय इति । इत्याह । आह दिशः । 34 (50/54) **TS 5.7.8.3 - Kramam** दिश एव । एवैतेन । एतेन प्र । प्र जानाति । जानातीमम् । इमम् नः । नो यज्ञम् । यज्ञम् नयतु । नयतु प्रजानन्न् । प्रजानन्निति । प्रजानन्निति प्र – जानन्न् । इत्याह । आह सुवर्गस्य । सुवर्गस्य लोकस्य । सुवर्गस्येति सुवः – गस्य । लोकस्याभिनीत्यै । अभिनीत्यै ब्रह्मं । अभिनीत्या इत्यभि – नीत्यै । ब्रह्मं समित् । समिद् भवति । समिदिति सम् – इत् । भवत्याहुतीनाम् । आहुं तीनामिति । आहु तीनामित्या – हु तीनाम् । इत्याह । आह ब्रह्मणा । ब्रह्मणा वै । वै देवाः । देवाः सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति सुवः – गम् । लोकमायन्न् । आयन्. यत् । यद् ब्रह्मण्वत्या । ब्रह्मण्वत्योपदधाति । ब्रह्मण्वत्येति ब्रह्मण्ण् – वत्या । उपद्याति ब्रह्मणा । उपद्यातीत्युप – द्याति । ब्रह्मणैव । एव तत् । तद् यजमानः । यजमानः सुवर्गम् । सुवर्गम् ँलोकम् । सुवर्गमिति

सुवः - गम् । लोकमेति । एति प्रजापतिः । प्रजापतिर् वै ।

```
प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वा एषः । एष यत् । यदग्निः ।
अग्निस्तस्य । तस्य प्रजाः । प्रजाः पशवः । प्रजा इति प्र – जाः ।
पशवञ्छन्दार्सि । छन्दार्सि रूपम् । रूपर् सर्वान् । सर्वान्.
वर्णान् । वर्णानिष्टकानाम् ( ) । इष्टकानाम् कुर्यात् । कुर्याद् रूपेणं ।
रूपेणैव। एव प्रजाम्। प्रजाम् पशून्। प्रजामिति प्र – जाम्।
पशूञ्छन्दार्सि । छन्दा ७ स्यवं । अवं रुन्धे । रुन्धेऽथो ।
अथो प्रजाभ्यः । अथो इत्यथो । प्रजाभ्य एव । प्रजाभ्य
इति प्र – जाभ्यः । एवैनम् । एनम् पशुभ्यः । पशुभ्यञ्छन्दोभ्यः ।
पशुभ्य इति पशु – भ्यः । छन्दीभ्योऽवरुद्ध्य । छन्दीभ्य इति
छन्दः – भ्यः । अवरुद्ध्यं चिनुते । अवरुद्ध्येत्यव – रुद्ध्यं ।
चिनुत इति चिनुते ॥ 35 (66/83)
(यान्य – ग्नय – इत्याहे – ष्टकानाएं – षोडश च) (A8)
TS 5.7.9.1 - Kramam
मियं गृह्णामि । गृह्णाम्यग्रें । अग्रे अग्निम् । अग्नि⊎् रायः ।
रायस्पोषाय । पोषाय सुप्रजास्त्वाय । सुप्रजास्त्वाय सुवीर्याय ।
सुप्रजास्त्वायेति सुप्रजाः – त्वायं । सुवीर्यायेति सु – वीर्याय ॥
```

मियं प्रजाम् । प्रजाम् मियं । प्रजामितिं प्र – जाम् । मियं वर्चः । वर्चो दधामि । दधाम्यरिष्टाः । अरिष्टाः स्याम । स्याम तनुवा । तनुवा सुवीराः । सुवीरा इति सु – वीराः ॥ यो नः । नो अग्निः । अग्निः पितरः । पितरो हथ्सु । हथ्स्वन्तः । हथ्स्वितं हत् – सु । अन्तरमर्त्यः । अमर्त्यो मर्त्यान् । मर्त्याण् आविवेश । आविवेशेत्यां – विवेशं ॥ तमात्मन्न् । आत्मन् परि । परि गृह्णीमहे । गृह्णीमहे वयम् । वयम् मा । मा सः । सो अस्मान् । अस्मान् अवहाय । अवहाय परा । अवहायेत्यव – हाय । परा गात् । गादिति गात् ॥ यदद्ध्वर्युः । अर्द्धर्युरात्मन्न् । आत्मन्नग्निम् । अग्निमगृहीत्वा । अगृहीत्वाऽग्निम् । अग्निम् चिनुयात् । चिनुयाद् यः । योऽस्य । अस्य स्वः । स्वोऽग्निः । अग्निस्तम् । तमपि । अपि यजमानाय । 36 (50/54)

TS 5.7.9.2 - Kramam

 पशवः । पशवः स्युः । स्युर् मयि । मयि गृह्णामि । गृह्णाम्यग्रे । अग्रे अग्निम् । अग्निमिति । इत्याह । आहात्मन्न् । आत्मन्नेव । एव स्वम् । स्वमग्निम् । अग्निम् दाधार । दाधार न । नास्मात् । अस्मात् पशवः । पशवोऽपं । अपं क्रामन्ति । क्रामन्ति ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनों वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति यत् । यन् मृत् । मृच् च । चापः । आपश्च । चाग्नेः । अग्नेरनाद्यम् । अनाद्यमथ । अथ कस्मात् । कस्मान् मृदा । मृदा च । चाद्भिः । अद्भिश्च । अद्भिरित्यत् – भिः । चाग्निः । अग्निश्चीयते । चीयत इति । इति यत् । यदद्भिः । अद्भिः सम्यौति । अद्भिरित्यत् – भिः । सम्यौत्यापः । सम्यौतीति सम् – यौति । 37 (50/55)

TS 5.7.9.3 - Kramam

आपो वै। वै सर्वाः। सर्वा देवताः। देवता देवताभिः। देवताभिरेव।

एवैनम्। एन ए सम्। सण् सृजिति। सृजिति यत्। यन् मृदा। मृदा
चिनोति। चिनोतीयम्। इयम् वै। वा अग्निः। अग्निर् वैश्वानरः।

वैश्वानरोऽग्निना। अग्निनैव। एव तत्। तद्ग्निम्। अग्निम् चिनोति।

चिनोति ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदन्ति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति यत् । यन् मृदा । मृदा च । चाद्भिः । अद्भिश्च । अद्भिरित्यत्-भिः । चाग्निः । अग्निश्चीयते । चीयतेऽथं । अथ कस्मात् । कस्मादिग्नः । अग्निरुच्यते । उच्यत इति । इति यत् । यच्छन्दोभिः । छन्दोभिश्चिनोति । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । चिनोत्यग्नयः । अग्नयो वै । वै छन्दार्ंसि । छन्दार्ंसि तस्मात् । तस्मादिग्नः । अग्निरुच्यते । उच्यतेऽथी । अथी इयम् । अथो इत्यथों । इयम् ँवै । वा अग्निः । अग्निर् वैश्वानरः । वैश्वानरो यत् । यन् मृदा । 38 (50/54) TS 5.7.9.4 - Kramam मृदा चिनोति । चिनोति तस्मात् । तस्मादिग्नः । अग्निरुच्यते । उच्यते हिरण्येष्टकाः । हिरण्येष्टका उपं । हिरण्येष्टका इति हिरण्य – इष्टकाः । उपं दधाति । दधाति ज्योतिः । ज्योतिर् वै । वै हिरण्यम् । हिरण्यम् ज्योतिः । ज्योतिरेव । एवास्मिन् । अस्मिन् दधाति । दधात्यथो । अथो तेजः । अथो इत्यथो । तेजो वै । वै हिरण्यम् । हिरण्यम् तेजः । तेज एव । एवात्मन्न् । आत्मन् धत्ते ।

धत्ते यः । यो वै । वा अग्निम् । अग्नि एं सर्वतो मुखम् । सर्वतोमुखम् चिनुते । सर्वतोमुखमिति सर्वतः – मुखम् । चिनुते सर्वासु । सर्वासु प्रजासु । प्रजास्वन्नम् । प्रजास्विति प्र – जासु । अन्नमत्ति । अति सर्वाः । सर्वा दिशः । दिशोऽभि । अभि जयति । जयति गायत्रीम् । गायत्रीम् पुरस्तात् । पुरस्तादुप । उप दधाति । दधाति त्रिष्ट्रभम् । त्रिष्ट्रभम् दक्षिणतः । दक्षिणतो जगतीम् । जगतीम् पश्चात् । पश्चादनुष्टुभम् । अनुष्टुभमुत्तरतः । अनुष्ट्रभमित्यनु – स्तुभम् । उत्तरतः पङ्किम् । उत्तरत इत्युत् – तरतः । पङ्क्तिम् मद्ध्ये । मद्ध्यं एषः । एष वै ( ) । वा अग्निः । अग्निः सर्वतोमुखः । सर्वतोमुखस्तम् । सर्वतोमुख इति सर्वतः – मुखः । तम् यः । य एवम् । एवम् विद्वान् । विद्वा ७ श्चिनुते । चिनुते सर्वासु । सर्वासु प्रजासु । प्रजास्वन्नम् । प्रजास्वितं प्र – जासुं । अन्नमत्ति । अति सर्वाः । सर्वा दिशः । दिशोऽभि । अभि जयति । जयत्यथी । अथो दिशि । अथो इत्यथी । दिश्येव । एव दिशम् । दिशम् प्र । प्र वयति । वयति तस्मात् ।

तस्माद् दिशि । दिशि दिक् । दिक् प्रोता । प्रोतेति प्र – उता ॥ 39 (76/84) (अपि – सँयौति – वैश्वानरो य – देष वै – पञ्चविङ्शतिश्व) (A9) TS 5.7.10.1 - Kramam प्रजापतिरग्निम् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । अग्निमसृजत । असृजत सः । सोऽस्मात् । अस्माथ् सृष्टः । सृष्टः प्राङ्ङ् । प्राङ् प्र । प्राद्वत् । अद्रवत् तस्मै । तस्मा अश्वम् । अश्वम् प्रति । प्रत्यास्यत् । आस्यथ् सः । स दक्षिणा । दक्षिणा ऽऽ *वर्तत । आ उवर्तत । अवर्तत तस्मै । तस्मै वृष्णिम् । वृष्णिम् प्रति । प्रत्यास्यत् । आस्यथ् सः । स प्रत्यङ् । प्रत्यङ्ङा । आऽवर्तत । अवर्तत तस्मै । तस्मा ऋषभम् । ऋषभम् प्रति । प्रत्यास्यत् । आस्यथ् सः । स उदङ्ङ् । उदङ्ङा । आऽवर्तत । अवर्तत तस्मैं । तस्मै बस्तम् । बस्तम् प्रति । प्रत्यास्यत् । आस्यथ् सः । स ऊर्द्ध्वः । ऊर्द्ध्वोऽद्रवत् । अद्रवत् तस्मै । तस्मै पुरुषम् । पुरुषम् प्रति । प्रत्यास्यत् । आस्यद् यत् । यत् पशुशीर् षाणि ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.7)

TS 5.7.10.2 - Kramam

अवरुद्ध्यं चिनुते । अवरुद्ध्येत्यंव – रुद्ध्यं । चिनुत एताः । एता वै। वै प्राणभृतः। पाणभृतश्चक्षुष्मतीः। प्राणभृत इति प्राण-भृतः। चक्षुष्मतीरिष्टकाः । इष्टका यत् । यत् पशुशीर्.षाणि । पशुशीर्.षाणि यत् । पशु शीर्.षाणीति पशु – शीर्.षाणि । यत् पशु शीर्.षाणि । पशुशीर्.षाण्युपदधाति । पशुशीर्.षाणीति पशु – शीर्.षाणे । उपद्याति ताभिः । उपद्यातीत्युप – द्याति । ताभिरेव । एव यजमानः । यजमानोऽमुष्मिन्न् । अमुष्मिन् ँलोके । लोके प्र । प्राणिति । अनित्यथीं । अथो ताभिः । अथो इत्यथीं । ताभिरेव । एवास्मैं। अस्मा इमे। इमे लोकाः। लोकाः प्र। प्र भान्ति। भान्ति मृदा । मृदाऽभिलिप्यं । अभिलिप्योपं । अभिलिप्येत्यंभि – लिप्यं । उप दधाति । दधाति मेद्ध्यत्वायं । मेद्ध्यत्वायं पशुः । मेद्ध्यत्वायेति

मेद्ध्य – त्वाय । प्रार् वै । वा एषः । एष यत् । यदिग्नः ।

आग्निरन्नम् । अन्नम् प्रावः । प्राव एषः । एष खलु । खलु वै ।

वा अग्निः । अग्निर् यत् । यत् पर्शुशीर् षाणि । प्रशुशीर् षाणि यम् ।

प्रशुशीर् षाणीति पर्शु – शीर् षाणि । यम् कामयेत ।

कामयेत कनीयः । कनीयोऽस्य । अस्यान्नम् ।

अन्न स्यात् । 41 (50/59)

TS 5.7.10.3 - Kramam

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.7)

तस्य व्युदूह्य । व्युदूह्योपं । व्युदूह्येति वि – उदूह्यं । उपं दद्ध्यात् । दद्ध्यादन्ततः । अन्तत एव । एवास्मै । अस्मा अन्नम् । अन्नमव । अवं रुन्धे । रुन्धे भूयः । भूयोऽस्य । अस्यान्नम् । अन्नम् भवति ( ) । भवतीति भवति ॥ 42 (50/53) (एन – मस्यान्नम् – भूयोऽस्यान्नम् भवति) (A10) <u>TS 5.7.11.1 - Kramam</u> स्तेगान् द[ू]ष्ट्राभ्याम् । दूष्ट्राभ्याम् मण्डूकान् । मण्डूकान् जम्भ्येभिः । जम्भ्येभिरादकाम् । आदकाम् खादेनं । खादेनोर्जम् । ऊर्जर् सर्सूदेन । सर्सूदेनारण्यम् । सर्सूदेनेति सम् – सूदेन । ा । । । । । अरण्यम् जाम्बीलेन । जाम्बीलेन मृदम् । मृदम् बस्वेभिः । बर्स्वेभिः शर्कराभिः । शर्कराभिरवंकाम् । अवंकामवंकाभिः । अवकाभिः शर्कराम् । शर्करामुथ्सादेन । उथ्सादेन जिह्वाम् । उथ्सादेनेत्युत् – सादेन । जिह्वामवक्रन्देन । अवक्रन्देन तालुम् । अवक्रन्देनेत्यव – क्रन्देन । तालु 🗸 सरस्वतीम् । सरस्वतीम् जिह्वाग्रेण । जिह्वाग्राणेति जिह्वा – अग्रेण ॥ 43 (22/25) (स्तेगान् – द्वावि*्*शतिः) (A11)

TS 5.7.12.1 - Kramam वाज ए हर्नूभ्याम् । हर्नूभ्यामपः । हर्नूभ्यामिति हर्नु – भ्याम् । अप आस्येन । आस्येनादित्यान् । आदित्यान् रमश्रुभिः । रमश्रुभिरुपयामम् । रमश्रुभिरिति रमश्रु – भिः । उपयाममधरेण । उपयाममित्युप – यामम् । अधरेणोष्ठेन । ओष्ठेन सत् । सदुत्तरेण । उत्तरेणान्तरेण । उत्तरेणेत्युत् – तरेण । अन्तरेणानूकाशम् । अनुकाशम् प्रकाशेनं । अनूकाशमित्यनु – काशम् । प्रकाशेन बाह्यम् । प्रकाशेनेति प्र-काशेन । बाह्य 🗸 स्तनयिनुम् । स्तनयिनुम् निर्बाधेन । निर्बाधेन सूर्याग्नी । निर्बाधेनेति निः – बाधेन । सूर्याग्नी चक्ष्मर्थाम् । सूर्याग्नी इति सूर्य – अग्नी । चक्षुभर्याम् विद्युतौं । चक्षुभ्यामिति चक्षुः – भ्याम् । विद्युतौ कनानकाभ्याम् । विद्युताविति वि – द्युतौ । कनानकाभ्यामञ्चानम् । अञ्चानिम् मस्तिष्केण । मस्तिष्केण बलम् । बलम् मज्जभिः । मज्जभिरिति मज्ज – भिः ॥ 44 (25/35) (वाजम् पञ्चविङ्शातिः) (A12)

```
TS 5.7.13.1 - Kramam
कूर्माञ्छफैः । शफैरच्छलाभिः । अच्छलाभिः कपिञ्जलान् ।
कपिञ्जलान्थ् साम । साम कुष्ठिकाभिः । कुष्ठिकाभिर जवम् ।
जवम् जङ्घाभिः । जङ्घाभिरगदम् । अगदम् जानुभ्याम् ।
जानुभ्याम् वीर्यम् । जानुभ्यामिति जानु – भ्याम् ।
वीर्यम् कुहाभ्याम् । कुहाभ्याम् भयम् । भयम् प्रचालाभ्याम् ।
प्रचालाभ्याम् गुहा । प्रचालाभ्यामिति प्र – चालाभ्याम् ।
गुहोपपक्षाभ्याम् । उपपक्षाभ्यामश्चिनौ ।
उपपक्षाभ्यामित्युप – पक्षाभ्याम् । अश्विनावर्साभ्याम् ।
अर्साभ्यामदितिम् । अदितिर् शीर्ष्णा । शीर्ष्णा निर्.ऋतिम् ।
निर्.ऋतिम् निर्जाल्मकेन । निर्.ऋतिमिति निः – ऋतिम् ।
निर्जाल्मकेन शीर्ष्णा । निर्जाल्मकेनेति निः – जाल्मकेन । शीर्ष्णेति
হাীর্চ্ছা ॥ 45 (23/28) (कूर्मान् – त्रयोविङ्शतिः) (A13)
TS 5.7.14.1 - Kramam
योक्त्रम् गृधाभिः । गृधाभिर् युगम् । युगमानतेन । आनतेन चित्तम् ।
आनतेनेत्या – नतेन । चित्तम् मन्याभिः । मन्याभिः सङ्क्रोशान् ।
```

सङ्क्रोशान् प्राणैः । सङ्क्रोशानिति सम् – क्रोशान् । प्राणैः प्रकाशेन । प्राणैरिति प्र – अनैः । प्रकाशेन त्वचम् । प्रकाशेनेति प्र – काशेन । त्वचम् पराकाशेन । पराकाशेनान्तराम् । पराकाशेनेति परा-काशेन । अन्तराम् मशकान् । मशकान् केशैः । केशैरिन्द्रम् । इन्द्र 🗸 स्वपसा । स्वपसा वहेन । स्वपसेति सु 🗕 अपसा । वहेन बृहस्पतिंम् । बृहस्पतिं राकुनिसादेनं । शकुनिसादेन रथम् । शकुनिसादेनेति शकुनि – सादेन । रथमुष्णिहाभिः । उष्णिहाभिरित्युष्णिहाभिः ॥ 46 (21/28) (योक्त्र – मेकविङ्शतिः) (A14) <u>TS 5.7.15.1 - Kramam</u> मित्रावरुणौ श्रोणीभ्याम् । मित्रावरुणाविति मित्रा – वरुणौ । श्रोणींभ्यामिन्द्राग्नी । श्रोणींभ्यामिति श्रोणि – भ्याम् । इन्द्राग्नी शिखण्डाभ्याम् । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । शिखण्डाभ्यामिन्द्राबृहस्पतीं । इन्द्राबृहस्पतीं ऊरुभ्याम् । इन्द्राबृहस्पती इतीन्द्रा – बृहस्पती । ऊरुभ्यामिन्द्राविष्णू । ऊरुभ्यामित्यूरु – भ्याम् । इन्द्राविष्णू अष्ठीवद्भ्याम् ।

```
इन्द्राविष्णू इतीन्द्रा – विष्णू । अष्ठीवद्भ्याण् सवितारम् ।
अष्ठीवद्भ्यामित्यष्ठीवत् – भ्याम् । सवितारम् पुच्छेन । पुच्छेन
गन्धर्वान् । गन्धर्वाञ्छेपेन । शेपेनाफ्सरसः । अफ्सरसो मुष्काभ्याम् ।
मुष्काभ्याम् पवमानम् । पवमानम् पायुना । पायुना पवित्रम् ।
पवित्रम् पोत्राभ्याम् । पोत्राभ्यामाक्रमणम् । आक्रमण७ स्थूराभ्याम् ।
आक्रमणमित्या – क्रमणम् । स्थूराभ्याम् प्रतिक्रमणम् ।
प्रतिक्रमणम् कुष्ठाभ्याम् । प्रतिक्रमणमिति प्रति – क्रमणम् ।
कुष्ठाभ्यामिति कुष्ठाभ्याम् ॥ 47 (22/31)
(मित्रावरुणौ – द्वाविङ्शतिः) (A15)
TS 5.7.16.1 - Kramam
ः । । । । । । । इन्द्रस्य क्रोडः । क्रोडोऽदित्यै । अदित्यै पाजस्यम् । पाजस्यम्
दिशाम् । दिशाम् जत्रवः । जत्रवो जीमूतान् । जीमूतान्
हृदयौपशाभ्याम् । हृदयौपशाभ्यामन्तरिक्षम् । हृदयौपशाभ्यामिति
हृदय – औपशाभ्याम् । अन्तरिक्षम् पुरितता । पुरितता नर्भः । नर्भ
उदर्येण । उदर्येणेन्द्राणीम् । इन्द्राणीम् प्लीहा । प्लीहा वल्मीकान् ।
वल्मीकान् क्लोम्ना । क्लोम्ना गिरीन् । गिरीन् प्लाशिभिः ।
```

प्लाशिभिः समुद्रम् । प्लाशिभिरिति प्लाशि – भिः । समुद्रमुदरेण । उदरेण वैश्वानरम् । वैश्वानरम् भस्मना । भस्मनेति भस्मना ॥ 48 (22/24) (इन्द्रस्य – द्वाविं्शतिः) (A16) TS 5.7.17.1 - Kramam पूष्णो वनिष्ठुः । वनिष्ठुरन्धाहेः । अन्धाहेः स्थूरगुदा । अन्धाहेरित्यन्ध – अहेः । स्थूरगुदा सर्पान् । स्थूरगुदेति स्थूर – गुदा । सर्पान् गुदाभिः । गुदाभिर्. ऋतून् । ऋतून् पृष्टीभिः । पृष्ठीभिर् दिवम् । पृष्ठीभिरितिं पृष्टि – भिः । दिवम् पृष्ठेनं । पृष्ठेन वसूनाम् । वसूनाम् प्रथमा । प्रथमा कीकसा । कीकसा रुद्राणाम् । रुद्राणाम् द्वितीया । द्वितीयाऽऽदित्यानाम् । आदित्यानाम् तृतीया । तृतीयाऽङ्गिरसाम् । अङ्गिरसाम् चतुर्थी । चतुर्थी साद्ध्यानाम् । साद्ध्यानाम् पञ्चमी । पञ्चमी विश्वेषाम् । विश्वेषाम् देवानाम् । देवाना ुं षष्ठी । षष्ठीति षष्ठी ॥ **49** (**24/27**) (पूष्ण – श्रुतुर्विङ्शतिः) (A17)

```
TS 5.7.18.1 - Kramam
ओजों ग्रीवाभिः । ग्रीवाभिर् निर्.ऋंतिम् । निर्.ऋंतिमस्थभिः ।
निर्.ऋतिमिति निः – ऋतिम् । अस्थभिरिन्द्रम् ।
अस्थभिरित्यस्थ – भिः । इन्द्र । स्वपंसा । स्वपंसा वहेन ।
स्वपसेति सु – अपसा । वहेन रुद्रस्य । रुद्रस्य विचलः ।
विचलः स्कन्धः । विचल इति वि – चलः । स्कन्धोऽहोरात्रयोः ।
अहोरात्रयोर् द्वितीयः । अहोरात्रयोरित्यहः – रात्रयोः ।
द्वितीयोऽर्द्धमासानाम् । अर्द्धमासानाम् तृतीयः ।
अर्द्धमासानामित्यर्द्ध – मासानाम् । तृतीयो मासाम् । मासाम् चतुर्थः ।
चतुर्थ ऋतूनाम् । ऋतूनाम् पञ्चमः । पञ्चमः सम्वथ्सरस्य ।
सम्वथ्सरस्य षष्ठः । सम्वथ्सरस्येति सम् – वथ्सरस्य ।
षष्ठ इति षष्ठः ॥ 50 (20/27) (ओजों - विङ्शतिः) (A18)
TS 5.7.19.1 - Kramam
आनन्दम् नन्दथुना । आनन्दमित्या – नन्दम् । नन्दथुना कामम् ।
कामम् प्रत्यासाभ्याम् । प्रत्यासाभ्याम् भयम् । प्रत्यासाभ्यामिति
प्रति – आसाभ्याम् । भयं ् शितीमभ्याम् । शितीमभ्याम् प्रशिषम् ।
```

शितीमभ्यामिति शितीम – भ्याम् । प्रशिषम् प्रशासाभ्याम् । प्रशिषमिति प्र – शिषम् । प्रशासाभ्या रं सूर्याचन्द्रमसौ । प्रशासाभ्यामिति प्र – शासाभ्याम् । सूर्याचन्द्रमसौ वृक्याभ्याम् । सूर्याचन्द्रमसाविति सूर्या – चन्द्रमसौ । वृक्याभ्या७ ३यामशबलौ । रयामराबलौ मतस्नाभ्याम् । रयामराबलाविति रयाम – राबलौ । मतस्नाभ्याम् ँव्युष्टिम् । व्युष्टि॰् रूपेण । व्युष्टिमिति वि – उष्टिम् । रूपेण निमुक्तिम् । निमुक्तिमरूपेण । निमुक्तिमिति नि – मुक्तिम् । अरूपेणेत्यरूपेण ॥ 51 (16/25) (आनन्दर् – षोडश) (A19) TS 5.7.20.1 - Kramam अहर्मा एसेन । मा एसेन रात्रिम् । रात्रिम् पीवसा । पीवसाऽपः । अपो यूषेण । यूषेण घृतम् । घृतज् रसेन । रसेन श्याम् । श्याम् वसया । वसया दूषीकाभिः । दूषीकाभिर् हादुनिम् । हादुनिमश्रुभिः । अश्रुभिः पृष्वाम् । अश्रुभिरित्यश्रु – भिः । पृष्वाम् दिवम् । दिवं रूपेण । रूपेण नक्षत्राणि । नक्षत्राणि प्रतिरूपेण । प्रतिरूपेण पृथिवीम् । प्रतिरूपेणेति प्रति – रूपेण ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.7)

पृथिवीम् चर्मणा । चर्मणा छवीम् । छवीम् छव्या । छ्व्योपाकृताय । उपाकृताय स्वाहा । उपाकृतायेत्युप – आकृताय । स्वाहाऽऽलब्धाय । आलब्धाय स्वाहा । आलब्धायेत्या – लब्धाय । स्वाहा हुताय । हुताय स्वाहा । स्वाहेति स्वाहा ॥ 52 (26/32) (अहर – ष्टाविज्ञातिः) (A20) TS 5.7.21.1 - Kramam अग्नेः पक्षतिः । पक्षतिः सरस्वत्यै । सरस्वत्यै निपक्षतिः । निपक्षतिः सोमस्य । निपक्षतिरिति नि – पक्षतिः । सोमस्य तृतीया । तृतीयाऽपाम् । अपाम् चतुर्थी । चतुर्थ्योषधीनाम् । ओषधीनाम् पञ्चमी । पञ्चमी संम्वथ्सरस्य । सम्वथ्सरस्य षष्ठी । सम्वथ्सरस्येति सम् – वथ्सरस्य । षष्ठी मरुताम् । मरुतान् सप्तमी । सप्तमी बृहस्पतेः । बृहस्पतेरष्टमी । अष्टमी मित्रस्य । मित्रस्य नवमी । नवमी वरुणस्य । वरुणस्य दशमी । दशमीन्द्रस्य । इन्द्रस्यैकादशी । एकादशी विश्वेषाम् । विश्वेषाम् देवानाम् । देवानाम् द्वादशी । द्वादशी द्यावापृथिव्योः । द्यावापृथिव्योः पार्श्वम् । द्यावापृथिव्योरिति द्यावा - पृथिव्योः । पार्श्वम् वमस्य ।

```
यमस्य पाटूरः । पाटूर इति पाटूरः ॥ 53 (29/32)
(अग्ने – रेकान्नत्रिण्शत्) (A21)
TS 5.7.22.1 - Kramam
वायोः पक्षतिः । पक्षतिः सरस्वतः । सरस्वतो निपक्षतिः ।
निपक्षतिश्चन्द्रमसः । निपक्षतिरिति नि – पक्षतिः ।
चन्द्रमसस्तृतीया । तृतीया नक्षत्राणाम् । नक्षत्राणाम् चतुर्थी । चतुर्थी
संवितुः । सवितुः पञ्चमी । पञ्चमी रुद्रस्य । रुद्रस्य षष्ठी । षष्ठी
सर्पाणाम् । सर्पाणार्ं सप्तमी । सप्तम्यर्यम्णः । अर्यम्णोऽष्टमी ।
अष्टमी त्वष्टुः । त्वष्टुर् नवमी । नवमी धातुः । धातुर् दशमी ।
दशमीन्द्राण्याः । इन्द्राण्या एकादशी । एकादश्यदित्यै । अदित्यै
द्वादशी । द्वादशी द्यावापृथिव्योः । द्यावापृथिव्योः पार्श्वम् ।
। ॥ ।
द्यावापृथीव्योरिति द्यावा – पृथिव्योः । पार्श्वम् वम्यै । यम्यै पाटूरः ।
पाटूर इति पाटूरः ॥ 54 (28/30)
(वायो - रष्टावि ्ंशतिः) (A22)
```

TS 5.7.23.1 - Kramam पन्थामनूवृग्भ्याम् । अनूवृग्भ्या ए सन्तितम् । अनूवृग्भ्यामित्यनूवृक् – भ्याम् । सन्तति स्नावन्याभ्याम् । सन्ततिमिति सम्-ततिम् । स्नावन्याभ्याण् शुकान् । शुकान् पित्तेन । पित्तेन हरिमाणम् । हरिमाणम् ँयक्ना । यक्ना हलीक्ष्णान् । हलीक्ष्णान् पापवातेन । पापवातेन कूरमान् । पापवातेनेति पाप – वातेन । कूश्माञ्छकंभिः । शकंभिः शवर्तान् । शकंभिरिति शकं – भिः। शवर्तानूवद्ध्येन। ऊवद्ध्येन शुनः। शुनो विशसनेन । विशसनेन सर्पान् । विशसनेनेति वि – शसनेन । सर्पान् लोहितगन्धेन । लोहितगन्धेन वया ्सि । लोहितगन्धेनेति लोहित-गन्धेन । वयां एसि पक्वगन्धेन । पक्वगन्धेन पिपीलिकाः । पक्वगन्धेनेति पक्व – गन्धेन । पिपीलिकाः प्रशादेन । प्रशादेनेति प्र – शादेन ॥ 55 (22/29) (पन्थाम् – द्वाविर्शातिः) (A23)

TS 5.7.24.1 - Kramam

क्रमैरति । अत्यक्रमीत् । अक्रमीद् वाजी । वाजी विश्वैः । विश्वैर देवैः । देवैर् यज्ञियैः । यज्ञियैः सम्विदानः । सम्विदान इति सम - विदानः ॥ स नः । नो नय । नय सुकृतस्य । सुकृतस्य लोकम् । सुकृतस्येति सु – कृतस्य । लोकम् तस्य । तस्य ते । ते वयम् । वय स्वधया । स्वधया मदेम । स्वधयेति स्व – धया । मदेमेति मदेम ॥ 56 (18/20)

(क्रमैं - रष्टादेश) (A24)

TS 5.7.25.1 - Kramam

द्यौस्ते । ते पृष्ठम् । पृष्ठम् पृथिवी । पृथिवी सधस्थम् । सधस्थमात्मा । सधस्थमिति सध – स्थम् । आत्माऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षण् समुद्रः । समुद्रो योनिः । योनिः सूर्यः । सूर्यस्ते । ते चक्षुः । चक्षुर् वातः । वातः प्राणः । प्राणश्चन्द्रमाः । प्राण इति प्र – अनः । चन्द्रमाः श्रोत्रम् । श्रोत्रम् मासाः । मासाश्च । चार्छमासाः । अर्छमासाश्च । अर्छमासा इत्यर्छ – मासाः । च पर्वाणि । पर्वाण्यृतवः । ऋतवोऽङ्गानि । अङ्गानि सम्वथ्सरः ।

सम्वथ्सरो महिमा । सम्वथ्सर इति सम् – वथ्सरः । महिमेति महिमा ॥ 57 (25/29) (द्यौः – पञ्चविङ्शतिः) (A25) TS 5.7.26.1 - Kramam अग्निः पशुः । पशुरासीत् । आसीत् तेनं । तेनायजन्त । अयजन्त सः । स एतम् । एतम् ँलोकम् । लोकमजयत् । अजयद् यस्मिन्न् । यस्मिन्नग्निः । अग्निः सः । स ते । ते लोकः । लोक स्तम् । तम् जेष्यसि । जेष्यस्यथं । अथावं । अवं जिघ्र । जिघ्र वायुः । वायुः पशुः । पशुरासीत् । आसीत् तेनं । तेनायजन्त । अजयन्त सः । स एतम् । एतम् ँलोकम् । लोकमजयत् । अजयद् यस्मिन्न् । यस्मिन् वायुः । वायुः सः । स ते । ते लोकः । लोकस्तस्मात् । तस्मात् त्वा । त्वाऽन्तः । अन्तरेष्यामि । एष्यामि यदि । यदि न । नावजिघ्रसि । अवजिघ्रस्यादित्यः । अवजिघ्रसीत्यव – जिघ्रसि । आदित्यः पशुः । पशुरासीत् । आसीत् तेन । तेनायजन्त । अयजन्त सः । स एतम् । एतम् ँलोकम् । लोकमजयत् । अजयद् यस्मिन्न् । यस्मिन्नादित्यः । आदित्यः सः । स ते । ते लोकः । लोकस्तम् ।

तम् जेष्यसि । जेष्यसि यदि । यद्यविजिघ्नसि । अवजिघ्नसीत्यव – जिघ्नसि ॥ 58 (58/59) —— , , , , (यस्मि – न्नष्टौ च) (A26)

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.7)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :
| (यो वा – एवाहुति – मभवन् – पथिभि – रवरुध्या –ऽऽनन्द –

| ।

| मष्टौ पञ्चाञ्चात्)
| – –

First and Last Padam of Seventh Prasnam of 5th Kandam :-। । । (यो वा अयथादेवतं – यद्यविजिघ्नसि)

 Kaanda Korvai with starting Padams of 7 Prasanams of Kandam 5:

 (सावित्राणि – विष्णुमुखा – उथ्सन्नयज्ञो – देवासुरा –

 - - । ।
 ।

 यदेकेन – हिरण्यवर्णा – यो वा – सप्त)

॥ हिरः ओं ॥ ॥ इति पञ्चम काण्डे सप्तम प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः॥ ॥ इति पञ्चम काण्डं ॥

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 5.7)

<u>Details of Panchati ,Padam and Krama Vaakyam for Kandam 5 , Prasanam 7 (TS 5.7)</u>

	Panchati	Padams	Krama
			Vaakyams
	_		
Anuvakam 1	3	148	171
Anuvakam 2	5	275	322
Anuvakam 3	4	196	222
Anuvakam 4	4	207	23 <mark>3</mark>
Anuvakam 5	7	345	376
Anuvakam 6	6	303	343
Anuvakam 7	3	164	190
Anuvakam 8	3	166	192
Anuvakam 9	4	225	247
Anuvakam 10	3	150	165
Anuvakam 11	1	22	25
Anuvakam 12	1	25	35
Anuvakam 13	1	23	28
Anuvakam 14	1	21	28
Anuvakam 15	1	22	31
Anuvakam 16	1	22	24
Anuvakam 17	1	24	27
Anuvakam 18	1	20	27
Anuvakam 19	1	16	25
Anuvakam 20	1	28	32
Anuvakam 21	1	29	32
Anuvakam 22	1	28	30
Anuvakam 23	1	22	29
Anuvakam 24	1	18	20
Anuvakam 25	1	25	29
Anuvakam 26	1	58	59
Total →	58	2582	2942

Details of Panchati ,Padam and Krama Vaakyam for Kandam 5 -

	Anuvakam	Panchati	Padams	Krama Vaakyams
Prasnam 1	11	59	3081	3544
Prasnam 2	12	64	3195	3709
Prasnam 3	12	48	2477	2959
Prasnam 4	12	58	2906	3389
Prasnam 5	24	62	2727	3093
Prasnam 6	23	54	2436	2876
Prasnam 7	26	58	2582	2942
Totals	120	403	19404	22512